

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра музеєзнавства, пам'яткознавства та
інформаційно-аналітичної діяльності

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ЕКСКУРСІЙНІ РЕСУРСИ ВОЛИНИ

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «ЕКСКУРСІЙНІ РЕСУРСИ ВОЛИНИ»
підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Розробник: Трофімук-Кирилова Т. М., доцент кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності, кандидат історичних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Валентина НАДОЛЬСЬКА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності
протокол № 8 від 21 січня 2026 р.

Завідувач кафедри:

Світлана ГАВРИЛЮК

© Трофімук-Кирилова Т.М., 2026

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	02 «Культура і мистецтво»	Вибірковий
Кількість годин / кредитів 150/5	027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство»	Рік навчання <u>3</u> Семестр <u>б</u> -ий Лекції <u>10</u> год.
ІНДЗ: є	«Музейний менеджмент, культурний туризм» Бакалаврський	Практичні (семінарські) <u>20</u> год. Самостійна робота <u>110</u> год. Консультації <u>10</u> год.
Мова навчання – українська		Форма контролю: залік Навчальний план 2024 р. зі змінами 2025 р.

II. Інформація про викладача

ППП: *Трофімук-Кирилова Тетяна Михайлівна*

Науковий ступінь: *кандидат історичних наук*

Вчене звання: *доцент*

Посада: *доцент кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності*

Контактна інформація: тел. (Viber, Telegram) 0500749949; e-mail: Trofimuk.Tetyana@vnu.edu.ua.

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. **Анотація курсу.** Освітній компонент «Експерсійні ресурси Волині» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти бакалаврського рівня. Він спрямований на вивчення здобувачами вищої освіти туристично-експерсійного потенціалу Волині, зокрема наявних експерсійних ресурсів, їх структури та сучасного рівня використання у сфері туристично-експерсійного обслуговування.

2. Мета освітнього компонента. Формування у здобувачів вищої освіти комплексного уявлення про структуру екскурсійних ресурсів Волині, їх розміщення, потенційні запаси, рівень і проблеми використання у екскурсійній та туристичній сферах.

Основним **завданням** вивчення освітнього компонента є: вивчення теоретичних основ дисципліни; з'ясування особливостей структури, потенційних запасів та сучасного рівня використання різноманітних видів туристично-екскурсійних ресурсів Волині; аналіз сучасного стану, проблем і перспективних напрямів розвитку туристично-екскурсійного комплексу Волині.

3. Soft skills. Вивчення освітнього компонента дозволить здобувачу вищої освіти набути наступні компетентності: критичного мислення та аналітичних здібностей, необхідних для аналізу туристично-екскурсійного потенціалу регіону, оцінювання ресурсів, проблем і перспектив їх використання; креативності та проектного мислення, що виявляються у розробці екскурсійних маршрутів і формуванні авторських екскурсійних продуктів; комунікативних і презентаційних навичок, зокрема вміння представляти екскурсійні маршрути та проекти, здатності до публічної комунікації й адаптації інформації до різних цільових аудиторій, що є важливою складовою професійної діяльності екскурсовода та фахівця екскурсійно-туристичної сфери; навичок міжособистісної взаємодії та командної роботи, які формуються під час дискусій, групових і проектних завдань; навичок самоорганізації, планування та відповідальності, необхідних для виконання індивідуальних науково-дослідних і самостійних завдань; інформаційної та цифрової грамотності.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Семін.	Сам. Роб.	Конс.	* Форма і методи контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Екскурсійні ресурси Волині: <i>характеристика та використання в екскурсійно-туристичному обслуговуванні</i>						

Тема 1. Теоретичні основи курсу. Місце Волині у структурі ринку туристично-екскурсійних послуг України	10	2		12	1	Б, ДС /2
Тема 2. Природно-рекреаційні екскурсійні ресурси Волині	13	2	2	14	1	Б, ДС, УО, ІДЗ / ІРС /5
Тема 3. Історико-культурні екскурсійні ресурси Волині	15		4	14	2	УО, ІГП /10
Тема 4. Музеї та заповідники як важливі об'єкти екскурсійно-туристичного потенціалу Волині та України	13	2	2	14	1	ДС, УО, ІДЗ / ІРС /5
Тема 5. Цифрові платформи та онлайн-ресурси промоції екскурсійно-туристичного потенціалу Волині	10	2	2	14	1	Б, ДС, УО, ІДЗ / ІРС /5
Тема 6. Наявні та потенційні екскурсійні маршрути Волині	13	2	6	14	2	Б, ДС, УО, ІДЗ / ІРС, ІГП /15
Тема 7. Проблеми розвитку ринку екскурсійних послуг Волині	13		2	14	1	УО /5
Тема 8. Перспективи розвитку екскурсійної діяльності в регіоні	11		2	14	1	ДС, УО, ІДЗ / ІРС /5
Разом за модулем 2	48	10	20	28	10	50 (5 балів x 10 занять)
Види підсумкових робіт						Бал
ІНДЗ						25 балів
Відвідування і активність на заняттях						10 балів
Виконання завдань самостійної роботи						15 балів
Всього годин / Балів	120	20	18	74	8	100

*Форми, методи і види контролю: УО – усне опитування, Б – бесіда, ДС – дискусія, ІНДЗ/ІДЗ/ІРС – індивідуальне науково-дослідне завдання/індивідуальне завдання / індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, ІГП – індивідуальна або групова презентація тощо.

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Розробити екскурсію по Волинській області на 1 день із включенням як популярних, так і маловідомих туристично-екскурсійних ресурсів регіону. Екскурсія має бути: з пізнавальною метою, автомобільною/велосипедною/залізничною/інший засіб пересування (на вибір), для школярів/молоді/дорослих (на вибір). Завдання виконується у вигляді розробки мультимедійної презентації (Обсяг – 12–15 слайдів), яку необхідно

буде захистити. Враховується зміст, структурованість презентації, дотримання академічної доброчесності, технічних вимог, вміння представити результати дослідження аудиторії. Оцінюванню підлягають повнота змісту, логічна структура, технічне оформлення презентації, дотримання академічної доброчесності та здатність автора переконливо представити результати дослідження перед аудиторією.

Максимальна оцінка – 25 балів.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів вищої освіти виконується за завданням і при методичному керівництві викладача, але без його безпосередньої участі. Вона включає як повністю самостійне засвоєння окремих тем освітнього компонента, так й опрацювання тем, які розглядаються під час аудиторної роботи.

Самостійна робота із освітнього компонента «Екскурсійні ресурси Волині» здійснюється за наступними формами:

1. опрацювання теоретичного матеріалу;
2. підготовка до практичних занять, поточного, модульного та підсумкового контролю;
3. аналіз актуальних публікацій за тематикою лекційних і семінарських занять;
4. підготовка до індивідуальних або групових презентацій з відповідних тем, визначених у силабусі;
5. аналіз нормативно-правового забезпечення надання екскурсійних послуг в Україні;
6. підготовка і розробка екскурсії Волинською областю.

IV. Політика оцінювання

Основними формами і методами організації навчання під час вивчення освітнього компонента «Екскурсійні ресурси Волині» є словесні (лекція, пояснення, бесіда, розповідь), наочні (ілюстрація, демонстрація фото-(відео) матеріалів), практичні (практичні заняття, практичні роботи, вправи, спостереження, індивідуальна або групова презентація) методи і прийоми навчання; самостійна (розв'язання програмних завдань) та індивідуальна робота студентів.

Форми оцінювання – поточний та підсумковий семестрові форми контролю, усний контроль (усне опитування), тестовий контроль, перевірка індивідуальних завдань та завдань самостійної роботи, метод самоконтролю.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою із дотриманням норм «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки» та з врахуванням політики щодо академічної доброчесності. Максимальну кількість балів (*100 балів*) можна набрати упродовж семестру за результатами виконання усіх видів робіт, які передбачені

силабусом освітнього компонента, і передбачає **максимальне** отримання **100 балів** за:

- 1. Робота на практичних заняттях – максимально 50 балів;**
- 2. ІНДЗ – 25 балів;**
- 3. Активність на заняттях – максимально 10 балів;**
- 4. Виконання завдань самостійної роботи – максимально 15 балів.**

Високо оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти: регулярно відвідувати й активно працювати на практичних заняттях, систематично засвоювати навчальний матеріал і виконувати завдання індивідуальної та самостійної роботи, брати участь в обговоренні проблемних і дискусійних питань, відпрацьовувати пропущені пари

Викладач на початку вивчення освітнього компонента ознайомлює здобувачів вищої освіти із **політикою оцінювання, визначає терміни здачі усіх видів запланованих робіт. Перенесення дедлайну здачі** завдань можливо за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) та за умови надання здобувачем вищої освіти документів, що їх підтверджують. Здобувачі мають дотримуватися усіх визначених строків та інформувати викладача у випадках неможливості відвідувати заняття та вчасно здавати виконані завдання. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин) він має право у позааудиторний час, згідно затвердженого графіка консультацій відпрацьовувати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, працевлаштування за фахом, навчання з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування тощо) і за умови погодження деканом факультету та керівником курсу навчання може відбуватись в онлайн формі.

Здобувачі вищої освіти мають **дотримуватися академічної доброчесності**: самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); при виконанні завдань робити посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права та положень «Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки». Недопустимо користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час занять, якщо це не пов'язано із навчальним процесом.

У межах освітнього компонента **можливе визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті**, що здійснюється на добровільній основі. Результати навчання, здобуті здобувачем освіти шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ

імені Лесі Українки шляхом валідації. Порядок та процедура визнання регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки». Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси, тренінги, вебінари, тести, освітні серіали, стажування та інші види, пройдені як очно, так і онлайн на таких, наприклад, освітніх платформах як «Prometheus», «Coursera», «Дія. Цифрова освіта», «EdEra», «ВУМ online» і т.д.), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам) тощо, які передбачені силабусом освітнього компонента. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК (але не пізніше початку останнього місяця навчання, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання).

Окремі теми, змістовий модуль чи курс можуть бути перезараховані здобувачу вищої освіти відповідно до *«Положення про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти»*. Оцінювання здобувачів представниками підприємства, яке зафіксоване у дуальному робочому навчальному плані, враховується у кінці семестру вивчення ОК.

Консультації надаються offline (в аудиторії згідно графіку). Для погодження часу консультацій поза графіком здобувачу вищої освіти необхідно написати на електронну пошту Trofimuk.Tetyana@vnu.edu.ua (через університетську пошту на порталі Office 365) або ж в Telegram / Viber викладачу. Окрім очних, за попередньою домовленістю із викладачем, консультації можуть проводитися online із використанням таких інструментів як електронна скринька, Viber, Telegram, Zoom тощо.

V. Підсумковий контроль

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи упродовж семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік в усній формі під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу.

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Архітектурні і сакральні пам'ятки м. Володимира та Володимирського району як об'єкти туристично-екскурсійної діяльності.
2. Архітектурні і сакральні пам'ятки м. Камінь-Каширського і Камінь-Каширського району як об'єкти туристично-екскурсійної діяльності.
3. Архітектурні і сакральні пам'ятки м. Ковеля і Ковельського району як об'єкти туристично-екскурсійної діяльності.
4. Архітектурні і сакральні пам'ятки м. Луцька і Луцького району як об'єкти туристично-екскурсійної діяльності.
5. Використання ресурсів зеленого туризму Волині у сфері екскурсійного обслуговування.
6. Екскурсійна діяльність як складова туристичної діяльності.
7. Екскурсійні послуги Волинського краєзнавчого музею, його відділів і філій.
8. Етнотуристичні ресурси Волині.
9. Залучення у туристично-екскурсійну сферу природно-заповідного фонду Волинської області (національних природних парків, заказників, заповідних урочищ, пам'яток природи й садово-паркового мистецтва тощо).
10. Інформаційні та інформаційно-віртуальні екскурсійні ресурси України й Волинської області.
11. Історико-культурні екскурсійні ресурси Волині як об'єкти туристично-екскурсійної діяльності.
12. Історичні етапи розвитку екскурсійного туризму на Волині.
13. Історичні місця Волині, пов'язані із життям і творчістю видатних осіб як об'єкти туристично-екскурсійної діяльності.
14. Класифікація туристичних ресурсів.
15. Лісові ресурси Волинської області як об'єкти екскурсійного туризму.
16. Мистецькі пам'ятки Волині як туристичні ресурси.
17. Мінеральні води та лікувальні грязі Волинської області як важливі туристично-екскурсійні та рекреаційні ресурси.
18. Місце Волині у структурі ринку туристично-екскурсійних послуг України.
19. Музейна мережа Волині та її використання у екскурсійно-туристичній сфері.
20. Найвні екскурсії і туристичні маршрути Волинською областю.
21. Оцінка туристично-екскурсійного потенціалу Волинської області..
22. Пам'ятки археології Волинської області як об'єкти екскурсійного туризму.
23. Перспективи розвитку екскурсійної діяльності у Волинській області.
24. Подієві туристично-екскурсійні ресурси Волині.

25. Поняття «екскурсійні ресурси», «туристичні ресурси», «рекреаційні ресурси».
26. Популяризація екскурсійних ресурсів Волинської області.
27. Потенційні туристичні маршрути Волинською областю.
28. Проблеми розвитку ринку екскурсійних послуг Волині.
29. Регіональний ринок екскурсійних послуг в м. Луцьк.
30. Регіональний ринок екскурсійних послуг у Волинській області.
31. Реліктові види флори та фауни на Волині як об'єкти екскурсійного туризму.
32. Туристична інфраструктура Волинської області.
33. Туристично-екскурсійний потенціал водних ресурсів Волинської області.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перекладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Алешугіна Н. О., Барановська О. В., Барановський М. О., Зеленська О. О., Смаль І. В., Філоненко І. М. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навчальний посібник. Чернігів: Вид-во ЧНТУ, 2015. 492 с.
2. Верес К. О. Інноваційні технології в екскурсійному супроводі. URL: <http://dSPACE.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/17392/3/Innovative%20technology%20of%20excursion%20accompanied.pdf>
3. Гаврилюк С. Перспективи музеїв як об'єктів культурного туризму. *Науковий вісник СХУ імені Лесі Українки*. 2019. № 7. С. 144–153.
4. Гаталяк О. Розвиток туризму в історичних місцях Волинської області. *Вісник Львівського університету*. Серія міжнародні відносини. 2014. Випуск 34. С. 33–40.
5. Денисюк В. Волинь: події, факти, цифри. Луцьк: Надстир'я, 2000. 123 с.
6. Карпюк А. В., Трофімук-Кирилова Т. М. Роль музеїв у туристичному розвитку та екскурсійній сфері міста Луцька. *Економіка та суспільство*. 2022.

№ 42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1657>
DOI: 10.32782/2524-0072/2022-42-56

7. Карпюк А. В., Трофімук-Кирилова Т. М., Кирилов М. А. Ресурси релігійного туризму Волинської області: популяризація та туристичний потенціал. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1777> DOI: 10.32782/2524-0072/2022-44-3

8. Карпюк З. К., Антипюк О. В., Качаровський Р. Є. Володимир-Волинський район Волинської області: туристично-рекреаційні ресурси прикордоння. *Вісник Київського національного університету імені Т. Г. Шевченка. Серія Географія*. Київ, 2020. № 1/2(76/77). С. 69–77. DOI: <http://doi.org/10.17721/1728-2721.2020>.

9. Ковальчук Н. М., Бичук О. І., Альошина А. І. Туристичні ресурси Західного регіону: навч. посіб. Луцьк: ФОП Захарчук В. М., 2012. 384 с.

10. Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016. 144 с.

11. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Білецький Ю. В. Віртуальні екскурсії – інноваційний напрям у туристичній діяльності Волині. *Економіка та суспільство*. 2023. № 53. DOI : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-44>.

12. Лисюк Т. Екскурсійна діяльність як засіб популяризації мультикультурної історичної спадщини Волині. *Економіка та суспільство*, 2025. № 76. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-53>

13. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Білецький Ю. В. Туристичні подорожі у Волинській області: особливості організації в умовах сучасних викликів. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-5>

14. Олійник Я. Б., Єрко І. В. Суспільно-географічне дослідження туристичної інфраструктури Волинської області: монографія. Луцьк: Волинська обласна друкарня», 2014. 164 с.

15. Природно-заповідний фонд Волинської області: освітній аспект: матеріали обласної науково-практичної конференції (10 жовтня 2019 р., м. Луцьк) / упоряд.: Н. В. Григор'єва, Мацюк Л.М. Луцьк: Волинський ІППО, 2019. 282 с. URL: [file:///D:/Downloads/збірник%20ВІППО%20Карпюк%20\(1\).pdf](file:///D:/Downloads/збірник%20ВІППО%20Карпюк%20(1).pdf)

16. Рутинський М. Й. Замковий туризм в Україні. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 431 с.

17. Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року. URL: https://voladm.gov.ua/admin-assets/files/file/VnPolituka/СТРАТЕГІЯ_розвитку_Волинської_обласна_на_період_до_2027_року.pdf

18. Черчик Л., Міщенко О., Єрко І. Туристично-рекреаційний комплекс Волинської області: передумови формування: монографія. Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2014. 128 с.

Інформаційні ресурси

1. Агросадиби Волині. URL: <http://www.vturyzm.com.ua/publ/volin/2/>
2. Вебсайт Ківерцівського національного природного парку «Цуманська пуца». URL: <https://knpp.com.ua/article/routes>
3. Вебсайт Шацького національного природного парку. URL: <http://shpark.com.ua/route/do-naystarishoho-dereva>.
4. Волинська обласна державна адміністрація. Офіційний веб-сайт. URL: <https://www.voladm.gov.ua>
5. Волинь унікальна. URL : <https://tourism.volyn.ua/tours3d>
6. Володимир – місто твоєї історії: офіційний туристичний сайт міста. URL: <https://volodymyr.travel/?fbclid=IwAR2f-tdmjDl8ybhc5HA92XRTt1-mt7iW6VrCSsZ9TltCT8uqRtYq8-mx4>
7. Дерев'яні церкви Західної України. URL : <http://decerkva.org.ua>
8. Замки і храми України. URL: <http://www.castles.com.ua>
9. Луцьк. Приємне відкриття. URL: <https://www.visitlutsk.com>
10. Туристичні маршрути та екскурсії. URL: <https://cnpvtk.volyn.ua/index.php/napryamki/turizm/pokhodi/interaktivni-pokhodi>.
11. Україна Інкогніта. URL: <http://ukrainaincognita.com/rozdily/pamyatky>
12. Центр туристичної інформації та паломництва «ZHYDYCHYN CENTER / ЖИДИЧИН ЦЕНТР». URL: <https://zhydychyn-center.business.site>.